Openbaar

Memo Forum / raad

Aan	:	De gemeenteraad
Van	:	Het college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Beleidsplan Wmo-Welzijn
Zaaknummer	:	1032237
Doel	:	Informeren

Kennisnemen van
Dit raadsmemo en de presentatie over het nieuwe beleidsplan Wmo-Welzijn en de vraag wat u belangrijke uitgangs- en aandachtspunten vindt voor dit beleidsplan.

Inleiding
We willen u informeren over de noodzaak van het opstellen van een nieuw beleidsplan Wmo-Welzijn, het doel en de pijlers ervan, de verplichte onderwerpen en landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen die relevant zijn voor dit beleidsterrein.

Daarnaast willen we uw raad consulteren. Wat vindt de raad belangrijke uitgangs- en aandachtspunten voor het nieuwe beleidsplan Wmo-Welzijn?

Inhoud

1. Waarom een nieuw beleidsplan Wmo-Welzijn?

Het huidige Wmo-beleidsplan is toe aan vernieuwing. Er zijn verschillende maatschappelijke opgaven die invloed hebben op het Wmo- en welzijnsbeleid. Samen met onze inwoners, maatschappelijke organisaties, zorgpartners en informele netwerken willen we deze opgaven aanpakken. Ook willen we voor een integrale benadering aansluiten bij andere gemeentelijke stukken, zoals de Lokale aanpak Bestaanszekerheid, de aanpak Sterke Wijken, de nieuwe Omgevingsvisie en het uitvoeringsplan Inwoner in Beeld. In een nieuw beleidsplan Wmo-Welzijn gaan we de maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen vertalen. Daarmee voldoen we aan de Wmo 2015, waarin staat dat de raad periodiek een beleidsplan vaststelt.

2. Doel: “Iedere inwoner kan gezond, prettig en zelfstandig samenleven en wonen”

Ons doel is dat in de gemeente Zutphen iedere inwoner kan meedoen, zo lang mogelijk zelfstandig kan wonen en een goede kwaliteit van leven ervaart. Soms lukt dat niet alleen of met hulp van familie, vrienden of buren. Dan biedt de gemeente ondersteuning, aanvullend op wat inwoners zelf en met elkaar organiseren.

We bekijken samen met de inwoners, onze maatschappelijke partners en zorgaanbieders welke ondersteuning passend is.

Om ons doel te bereiken, willen we inzetten op drie pijlers (zie paragraaf 3). Binnen deze pijlers verwerken we de thema's die het beleidsplan Wmo-Welzijn verplicht moet bevatten. Deze thema's zijn in de Wmo 2015 vastgelegd en zien onder meer op sociale samenhang, preventie en vroegsignalering, mantelzorgers en vrijwilligers, algemene en maatwerkvoorzieningen, beschermd wonen en maatschappelijke opvang en het Gehandicaptenverdrag. Bijzondere aandacht geven we onder meer aan een zo integraal mogelijke dienstverlening en cliëntondersteuning. Ook de uitgangspunten van bestaanszekerheid staan centraal, evenals de inwoner en we werken vanuit vertrouwen en gelijkwaardigheid.

3. Pijlers van het beleid Wmo-Welzijn

De eerste pijler is het verbinden van inwoners met elkaar en het bevorderen van de (mentale) gezondheid van onze inwoners. Deze pijler is daarmee gericht op preventie en vroegsignalering. De tweede pijler is zorgen voor toegankelijke en laagdrempelige voorzieningen, zodat iedereen met een lichte hulpvraag eenvoudig geholpen kan worden. De derde pijler richt zich op het bieden van zorg op indicatie waar dat nodig is.

Pijler 1: Verbinden inwoners en bevorderen gezondheid
De eerste pijler richt zich op het verbinden van onze inwoners met elkaar en het bevorderen van de (mentale) gezondheid. We willen dat alle inwoners zich gezond en sociaal verbonden voelen. Dit kan gezondheids- en mentale problemen voorkomen of verminderen. Samen met onze partners zetten we ons in voor verbinding in de wijken en voor vrijwilligers. Zo versterken we de sociale basis. We blijven ons inzetten om eenzaamheid te verminderen. Ook faciliteren we mogelijkheden om te sporten en te bewegen en stimuleren we een gezonde levensstijl. Cultuur en de inrichting van de leefomgeving kunnen positief bijdragen aan het welzijn. We streven naar een inclusieve samenleving.

Pijler 2: Toegankelijke en laagdrempelige ondersteuning
De tweede pijler is het zorgen voor toegankelijke en laagdrempelige ondersteuning. We zetten er op in dat inwoners met een hulpvraag steun krijgen van hun netwerk en vrijwilligers en gebruik kunnen maken van toegankelijke en laagdrempelige voorzieningen, zoveel mogelijk in de wijk. Hiertoe zorgen we voor een goede ondersteuning van mantelzorgers en bevorderen we dat er voldoende vrijwilligers zijn. Ook zijn er voldoende voorzieningen in de buurt om hen te ondersteunen, zoals sociaal werkers en een formuliereninloop. We gaan uit van wat iemand wil, wat iemand kan (met zijn netwerk) en wat iemand dan nog nodig heeft.

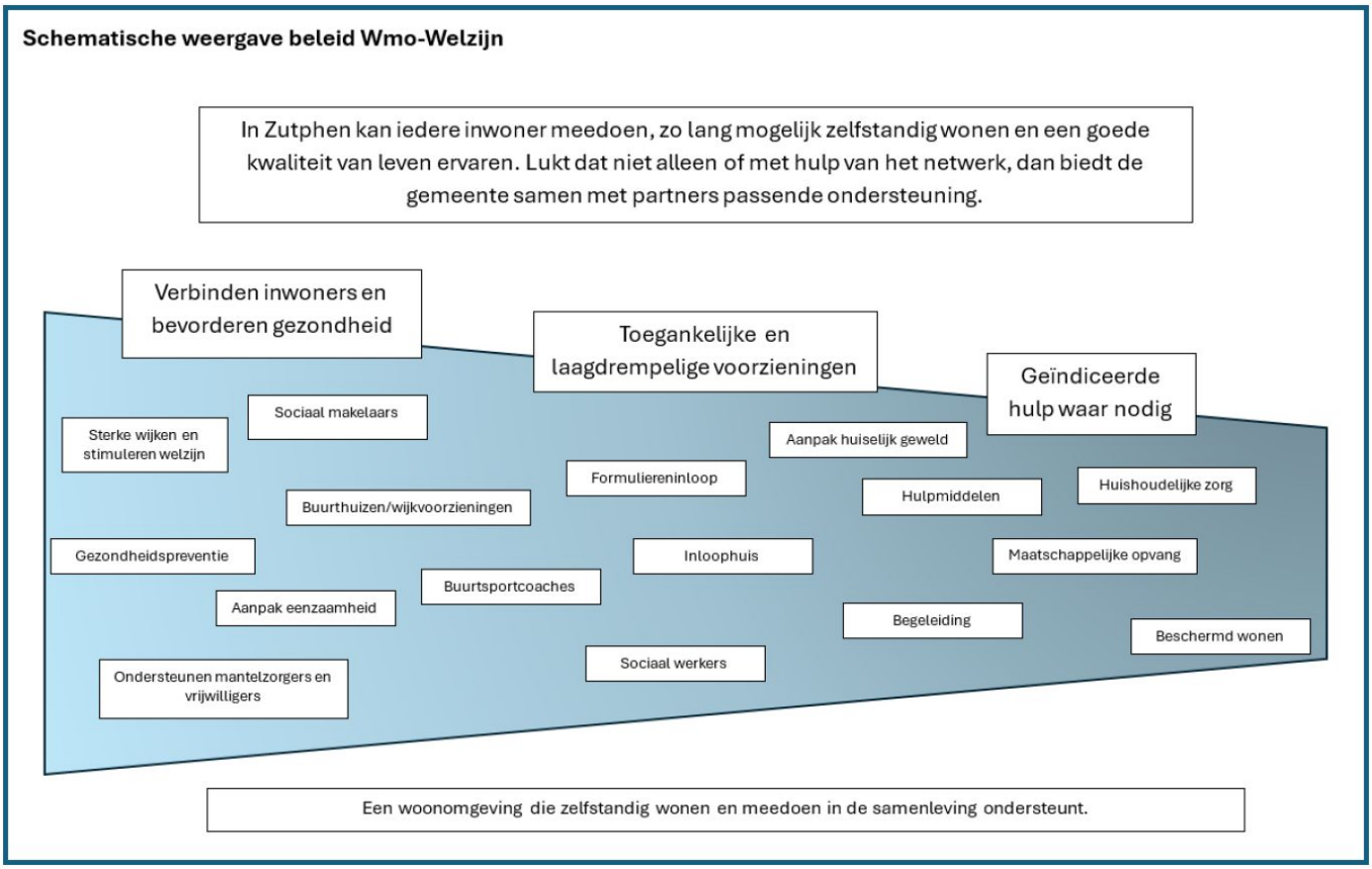
Pijler 3: Geïndiceerde zorg waar nodig
De derde pijler richt zich op het geven van professionele zorg voor wie dat nodig heeft. Inwoners die problemen en zorgvragen niet zelf, met hun netwerk of op andere wijze hulp kunnen oplossen, kunnen bij de gemeente een indicatie voor professionele hulp aanvragen. Dit kan gaan om lichte ondersteuning zoals huishoudelijke hulp, maar ook zwaardere zorg zoals begeleiding, beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Onze focus ligt op het beschikbaar maken van geïndiceerde ondersteuning voor wie het echt nodig heeft en het niet op een andere wijze kan regelen. Door stevig in te zetten op toegankelijke en laagdrempelige ondersteuning (pijler 2) voorkomen we zoveel mogelijk dat inwoners een beroep moeten doen op geïndiceerde ondersteuning. Ook is het belangrijk om bij het beoordelen van de hulpvraag te bekijken of er problemen op meerdere gebieden spelen. Door naar de bredere problematiek te kijken en andere

professionals direct te betrekken in plaats van door te verwijzen, kan soms een beroep op onnodig zware zorg worden voorkomen.

Waar mogelijk trekken we met onze regio-gemeenten op, om kosten te besparen en efficiënt te werken. Dit geldt onder meer voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Uitgangspunt: een woonomgeving die zelfstandig wonen ondersteunt
We willen dat onze inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Voldoende geschikte woningen voor bijvoorbeeld ouderen die kleiner willen wonen of mantelzorgwoningen zijn daarvoor noodzakelijk. Daarnaast kijken we naar vernieuwende woonvormen en een leefomgeving die ontmoeting en contact tussen verschillende doelgroepen ondersteunt. Dit helpt mensen om zelfstandig te wonen en elkaar waar mogelijk te ondersteunen.

4. Landelijke en gemeentelijke trends en ontwikkelingen

Dubbele vergrijzing vergroot de zorgvraag
Door de dubbele vergrijzing (steeds meer mensen worden oud en oude mensen worden steeds ouder) neemt de groep ouderen in omvang toe. Ook blijven ouderen langer thuis wonen. Dit vraagt om goede zorgvoorzieningen. De stijgende vraag naar zowel professionele als informele zorg legt extra druk op mantelzorgers. Het aantal mantelzorgers groeit evenwel niet in hetzelfde tempo.

Stijgende zorgkosten vragen om aandacht
De stijgende zorgkosten vormen een uitdaging. We verwachten een jaarlijkse groei in het aantal gebruikers van Wmo-voorzieningen door de vergrijzing. De invoering van de landelijke inkomensafhankelijke bijdrage kan deze groei deels temperen. Het is echter onzeker hoe dit de gemeentelijke financiën precies beïnvloedt. Het is belangrijk dat we aandacht besteden aan deze stijgende kosten in ons beleid en financiële prognoses.

Verbinding zorg en sociaal domein
In de landelijke zorgakkoorden Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Sportakkoord II en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO), wordt ingezet op een stevige verbinding tussen de zorg en het sociaal domein, om de zorg in de toekomst betaalbaar en beschikbaar te houden. Dit kan leiden tot een groter beroep op het sociaal domein voor welzijn en ondersteuning. Het is nog onduidelijk of het Rijk hiervoor structureel financiële middelen aan gemeenten beschikbaar stelt.

5. Verbinding gerelateerde beleidsterreinen

Het beleid Wmo-Welzijn hangt sterk samen met verschillende andere beleidsterreinen binnen onze gemeente. Hieronder volgt een opsomming van hoe het Wmo-beleid samenhangt met ander beleid:

- Bestaanszekerheid: in de gemeente Zutphen hebben we steeds meer aandacht voor bestaanszekerheid. De Lokale aanpak Bestaanszekerheid is erop gericht dat iedere inwoner van Zutphen over 20 jaar in bestaanszekerheid leeft. Het beleid Wmo-Welzijn draagt hieraan bij door de toegang tot zorg en versterking van gezondheid en in te zetten op voldoende ruimte en mogelijkheden om mee te doen aan de maatschappij.
- Aanpak Sterke wijken: het beleid bevordert initiatief en sociale verbindingen, waardoor wijken veerkrachtiger worden en bewoners elkaar helpen.
- Jeugdbeleid: het jeugdbeleid legt een focus op de pedagogische samenleving, dit is sterk verbonden met het versterken van de sociale basis. Een soepele overgang van de Jeugdwet naar de Wmo 2015 bij geïndiceerde zorg verdient bijzondere aandacht.
- Omgevingsvisie: in de Omgevingsvisie is aandacht voor de samenhang tussen gezondheid en ruimte, dit is belangrijk voor het welzijn van inwoners.
- Volkshuisvestingsprogramma: het beleid ondersteunt levensloopgeschikte woningen, zodat mensen met zorgvragen langer thuis kunnen wonen, in samenwerking met mantelzorgers, zorgpartijen, gemeente en woningcorporaties.

Vervolg
We gaan in de periode juni - september 2025 de inhoudelijke uitwerking en participatiebijeenkomsten uitvoeren. Dit resulteert in het najaar van 2025 in een voorstel aan de raad, waarmee de raad aan het eind van het jaar het beleidsplan kan vaststellen.

Bijlagen
1032237 - Bijlage 1 - Presentatie beleidsplan Wmo-Welzijn voor beeldvormende vergadering